

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 2 oktober 2019
Betreft Inhoud en proces herijking Defensienota

Onze referentie

BS2019018075

Afschrift aan

de Voorzitter van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

De vaste commissie voor Defensie heeft mij verzocht om de Kamer te informeren over de voorziene processtappen in het kader van de herijking van de Defensienota. In deze brief informeer ik u hierover.

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Zoals omschreven in de Defensienota 2018 (Kamerstuk 34919, nr. 1) willen we in deze kabinetsperiode gestalte geven aan de langere lijnen naar de toekomst die nodig zijn voor een stabiele financiering en versterking van de krijgsmacht. Dit doen we in het licht van de NAVO-afpraak uit 2014 om in tien jaar tijd de defensie-uitgaven in de richting van de NAVO-norm van twee procent van het bbp te bewegen. Een stapsgewijze groei in het kader van deze lange lijnen naar de toekomst om de capaciteitsdoelstellingen van de NAVO te realiseren, nemen we op in de herijking van de Defensienota.

De afgelopen decennia hebben veel gevraagd van onze mensen. Met de Defensienota zijn we begonnen om de organisatie op orde te brengen. Met de herijking kijken we verder vooruit: welke rol(len) moet Defensie, gegeven de ontwikkelingen, kunnen vervullen; hoe moet Defensie er in de toekomst uitzien; en hoe groeien we toe naar dat toekomstbeeld vanuit de huidige stand van zaken? Bij de herijking zullen de capaciteitsdoelstellingen van de NAVO worden meegenomen. Daarnaast zijn mensen, overige middelen en manieren onderdeel van de lange lijnen die nodig zijn voor een stabiele groei en versterking van de krijgsmacht. Ook die elementen zullen dus worden meegenomen bij de herijking, zoals ik u heb gemeld in mijn brief over het nationale plan voor de NAVO (Kamerstuk 28676, nr. 308).

De visie die we presenteren kijkt vijftien jaar vooruit, om een realistisch tijdpad te schetsen voor deze stappen en toe te werken naar een defensieorganisatie die ook in de toekomst (kijkend naar mogelijke toekomstige dreigingen) beschermt wat ons dierbaar is. Om de juiste stappen naar de toekomst te kunnen bepalen is het ook belangrijk om te weten waar we nu staan als organisatie. We kijken daarvoor naar de voortgang van de maatregelen in de Defensienota 2018 en of de beoogde effecten worden bereikt.

Voor het schrijven van de herijking betrekken we op verschillende manieren het defensiepersoneel, de samenleving en de Kamer. Zo gaan we in gesprek met onze eigen mensen, onder andere door de komende maanden interne dialoogtafels te organiseren. Ook betrekken we mensen van buiten de organisatie, waaronder Kamerleden, experts, mensen uit het bedrijfsleven en van andere overheidsorganisaties. Hiervoor organiseren we onder andere twee externe bijeenkomsten: één heeft deze zomer plaatsgevonden en één vindt begin 2020 plaats. In een reeks scenariosessies (dit voorjaar georganiseerd) en verdiepende bijeenkomsten (dit najaar gepland) betrekken we daarnaast interne en externe experts bij de meer specialistische elementen die in de herijking moeten landen.

We pakken het traject richting het schrijven van de herijking dus op een soortgelijke manier aan als we dat hebben gedaan ter voorbereiding op de Defensienota 2018. Hiermee geef ik ook uitvoering aan de motie-Diks/Belhaj (35000-X, nr. 47). Het resultaat van de herijking verwacht ik uiterlijk in juni 2020 naar uw Kamer te sturen.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten